

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Kus Ja Kuidas?](#) > [Kuidas Algatada Kohtuasja?](#) > [Italy](#)

Kuidas alगतada kohtuasja?

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Itaalia

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Itaalia õigussüsteem tagab, et teil on võimalik pöörduda kohtu poole – see on peamine võimalus oma õigusi kaitsta.

Mõne juhtumi korral peate siiski kõigepealt püüdma kasutada oma advokaadi abiga vahendust ning alles siis, kui see ei anna tulemusi, võite esitada kohtule hagi. Need juhtumid hõlmavad järgmisi küsimusi: elamuühistu vaidlused, omandiõiguse küsimused, vara jagamine, pärand, perekokkulepped, rentimine või üürimine, kasutusrent, ärilliising, kahjunõuded seoses arstide ametialaste eksimustega, laim pressis või mõnes muus meediakanalis ning vaidlused, mis on seotud kindlustus-, pangandus- ja finantslepingutega, kasumi jagamise lepingutega ning konsortsiumi-, frantsiisi-, töövõtu-, võrgu-, renditöö-, partnerlus- ja alltöövõtulepingutega. Neid menetlevad justiitsministeeriumi volitatud vahendusorganid.

Samuti, kui soovite alगतada kohtuasja seoses sõiduki või laeva liikumisest põhjustatud kahju hüvitamisega või esitada kuni 50 000 € suuruse summa tasumise nõude, olete kohustatud püüdma pidada teise poolega läbirääkimisi. See menetlus hõlmab aga otseseid läbirääkimisi poolte vahel, keda peavad abistama advokaadid.

Teine võimalus on kasutada vahekohtumenetlust, kus vaidlust lahendab vaidluse poolte määratud eraõiguslik vahekohtunik. Hagimenetluse asemel vahekohtumenetluse kasutamises peavad asjaomased pooled kokkuleppele jõudma.

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Konkreetsed tähtajad sõltuvad hagi liigist. Tavaliselt on tähtaeg kümme aastat, kuid mõnda liiki hagide puhul on tähtaeg lühem (tsiviilseadustiku (*codice civile*) artiklid 2934–2961).

Teatavatel erijuhtudel on õigusnormides sätestatud ka konkreetsete toimingute tähtajad. Näiteks on tsiviilseadustiku artiklis 1495 sätestatud, et õiguskaitsevahendi kasutamiseks kohtus peab ostja, kes avastab ostetud esemel puuduse, teavitama sellest müüjat kaheksa päeva jooksul alates puuduse avastamisest.

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Res judicata jõuga lõpliku kohtuotsuse saamiseks peate pöörduma kohtu poole. Pädeva kohtu väljaselgitamiseks peate arvesse võtma vaidluse laadi ning kohtualluvust käsitlevaid siseriiklikke ja ELi eeskirju.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Põhireegel on, et pädev kohus on kostja elukoha- või registrijärgse asukoha järgne kohus. Seda nimetatakse

territoriaalse pädevuse reegliks, mille alusel määratakse kindlaks füüsiliste ja juriidiliste isikute jaoks mõeldud üldkohus (*foro generale delle persone fisiche e giuridiche*). Sõltuvalt hagi summast või konkreetsest arutatavast küsimusest peate pöörduma vastava piirkonna erikohtu poole (rahukohus (*giudice di pace*) või üldkohus (*tribunale*), mis koosneb ühest kohtunikust või kohtunike kolleegiumist) või siis kohtu poole, mis asub väljaspool füüsiliste isikute jaoks mõeldud üldkohtu piirkonda (sel juhul eksisteerib n-ö kohustuslik territoriaalne pädevus (*competenza per territorio inderogabile*)).

Vt teabeleht „[Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema?](#)“.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja hagihinda?

Hagid, mis on seotud vallasvaraga väärtuses kuni 10 000 eurot, tuleb esitada rahukohtule. Rahukohus on samuti pädev menetlema hagisid, mille väärtus on kuni 25 000 eurot, kui need hagid on seotud sellise kahju hüvitamisega, mille on tekitanud sõidukite ja laevade liikumine. Suurema summaga seotud hagisid menetleb ühest kohtunikust koosnev üldkohus. Teatavad asjad antakse nende väärtusest olenemata menetlemiseks rahukohtule (tsiviilkohtumenetluse seadustiku (*codice di procedura civile*) artikli 7 kolmas lõik), ühest kohtunikust koosnevale üldkohtule (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 409) või kohtunike kolleegiumist koosnevale üldkohtule (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 50-bis).

Vt teabeleht „[Millise riigi kohus on pädev kohtuasjaga tegelema?](#)“.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Üldjuhul peab teid esindama advokaat, s.t professionaalse õigusesindaja kasutamine on kohustuslik (*obbligo di difesa tecnica*). Seda reeglit ei kohaldata väikeste nõuete korral (1100 euro suuruste või väiksemate rahukohtule esitatud nõuete korral) või juhul, kui te olete ise kvalifitseeritud advokaat (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 86).

7 Kui ma soovin alatatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Hagiavaldus tuleb esitada vastaspoolele ja pädevale kohtukantseleile.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Hagiavalduse võib esitada suuliselt vaid rahukohtule esitatavate nõuete korral (tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 316). Kõigil muudel juhtudel tuleb hagiavaldus esitada kirjalikult itaalia keeles. Hagiavaldust ei ole võimalik saata üksnes faksi või e-posti teel. Advokaadid peavad esitama dokumendid sertifitseeritud e-kirjaga selleks ette nähtud IT-süsteemis.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Kindlaksmääratud vormid puuduvad. Hagiavaldus peab sisaldama poolte nimesid, kohtu nime, vaidlusküsimuse kirjeldust ja kokkuvõtvat pealkirja. Tavalises tsiviilkohtumenetluses peab hageja märkima ka istungi, millest teine pool peab osa võtma, ning teavitama teda sellest, et professionaalse advokaadi kasutamine on kohustuslik ja et tal on võimalik taotleda menetlusabi (*patrocinio a spese dello Stato*), kui täidetud on teatud tingimused.

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusid?

Te peate tasuma hagiavalduse esitamise ajal riigilõivu, mille suurus sõltub teie nõude summast (ühekordne tasu vastavalt õiguskulusid käsitlevale konsolideeritud seadusele (presidendi dekreet nr 115/2002 (*Testo Unico delle Spese di Giustizia, DPR 115/2002*)).

Advokaaditasude suurus ja nende tasumise aeg sõltub kokkuleppesest, mille te sõlmitte vahetult oma advokaadiga.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Nii Itaalia kodanikud kui ka välisriigi kodanikud võivad taotleda menetlusabi, kui nad vastavad isiku sissetulekut käsitlevatele õiguslikele nõuetele (õiguskulusid käsitlev konsolideeritud seadus (presidendi dekreet nr 115/2002)).

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Hagiavaldus loetakse esitatuks,

- kui see on (vastaspoolele adresseeritud hagiavalduse korral) (*atto di citazione*) vastaspoolele kätte toimetatud;
- kui see on (kohtule adresseeritud hagiavalduse korral) (*ricorso*) esitatud kohtukantseile.

Seda, kas hagiavaldus on vormistatud nõuetekohaselt, hindab kohus alles kohtumenetluse käigus, kui kuulatakse ära mõlemad pooled.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Kostja vastuse esitamise tähtaeg ning poolte või kohtu poolt tehtavate muude sammude jaoks ette nähtud tähtajad on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustikus. Iga kohus kohaldab neid eeskirju menetluse käigus samm-sammult või siis nähes ette menetluse üldise ajakava (tsiviilkohtumenetluse seadustiku rakendamise dekreeedi artikkel 81-*bis*). Kohtusekretär teavitab pooli väljaspool kohtuistungit antud kohtumäärustest (näiteks istungi kuupäeva muutmisest) ja kohtuotsustest.

Link tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklitele 163–166:

<https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:regio.decreto:1940-10-28;1443>.

Viimati uuendatud: 15/09/2025

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.